

Op Stapel 2015-08

28 mei 2015

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Onderwijsorganisatie en -personeel
Guido Liessens
guido.liessens@g-o.be

Een exemplaar van de teksten van de (voor)ontwerpen kunt u aanvragen bij:

Jan Brewée
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting. U mag ook gewoon zeggen dat het goed was.

In deze aflevering:

- **Buitengewoon onderwijs: (verdere) uitvoering M-decreet**
- **Bekwaamheidsbewijzen: secundair onderwijs**

BVR tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering en tot verdere uitvoering van het decreet van 21 maart 2014 betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

---

Het besluit doet wat het zegt: het geeft verdere uitvoering aan het M-decreet. Het gaat overigens om vrij disparate bepalingen - aanvullingen bij wat door het M-decreet zelf al is geregeld. Binnen dit bestek kunnen we, helaas, niet meer doen dan de bepalingen kort samenvatten, zonder veel duidende context.

- In het besluit wordt de oprichting van de *Vlaamse Bemiddelingscommissie* geregeld. Die bemiddelt, op initiatief van de school, het CLB of de ouders, als er onenigheid is over het (al dan niet) uitreiken van een verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs of over de inhoud van dat verslag. Overigens kan er pas een bemiddelingsverzoek worden ingediend na het doorlopen van de fase van uitbreiding van zorg en (als de vraag om bemiddeling van de ouders komt) nadat de (bestaande) interne bemiddelings- en/of klachtenprocedures van de school of het CLB zijn doorlopen.

In de commissie zitten afgevaardigden van het GO! en de onderwijs- en CLB-koepels en van de erkende ouderverenigingen. Het zijn enkel de leden van de bemiddelingscommissie die verbonden zijn aan het net van het CLB en/of de school waarvoor het bemiddelingsverzoek is ingediend, die het bemiddelingsverzoek behandelen. Een mandaat in de commissie duurt zes jaar en is één keer hernieuwbaar.

- Het besluit legt vast welke elementen moeten voorkomen in het verslag ter staving van een inschrijving in type '5' (*identificatiegegevens van de leerling; identificatiegegevens van de ouders; identificatiegegevens van de school voor gewoon of buitengewoon onderwijs waar de leerling ingeschreven is en het studietoelaat dat de leerling er volgt; de identificatiegegevens van de voorziening waar onderwijs van type '5' aangeboden wordt en van de behandelende geneesheer van de medische of psychiatrische voorziening of het preventorium, of van de directeur van de residentiële setting; de datum van de ondertekening van het attest, de ingangsdatum van het attest en de handtekening van de behandelende geneesheer of (c.q.) de directeur; de motivering waarom: a) de medische, psychiatrische of residentiële opvang of begeleiding de leerling belet voltijds in een school voor gewoon of buitengewoon onderwijs de lessen te volgen en b) de leerling behoefte heeft aan een individueel of geïndividualiseerd aanbod dat in een residentiële omgeving verstrekt moet worden*).
- In de besluiten met betrekking tot de personeelsformatie in het buitengewoon basisonderwijs en de bekwaamheidsbewijzen, salarisschalen en bezoldiging in het buitengewoon onderwijs worden de types 'basisaanbod' en '9' ingeschreven. Zoals vroeger al meegedeeld, worden voor type 'basisaanbod' dezelfde lestijdschalen, richtgetallen, coëfficiënten en delers... gehanteerd als voor type '1'; voor type '9' gaat het om die die gelden voor type '3'.

- Omdat afdelingen voor buitengewoon secundair onderwijs van type '5' (die verbonden waren aan een school voor buitengewoon basisonderwijs) autonoom geworden zijn, kunnen de leerlingen in OV 4 van type '5' niet langer meetellen voor het bepalen van de omvang van de onderwijsopdracht van de directeur van een school voor buitengewoon basisonderwijs.
- *Leerlingen die vóór ze in een preventorium in type '5' terechtkwamen, al ingeschreven waren in een school voor buitengewoon onderwijs van type '1', '2', '3', '4', '6', '7' of '8', kwamen al in aanmerking voor de berekening van het urenpakket logopedie in type '5'.*

Dat geldt ook voor leerlingen uit het type 'basisaanbod' en type '9'.

- Op advies van de klassenraad van het buitengewoon onderwijs (als van het advies wordt afgeweken, moet dat worden gemotiveerd) en als het CLB het verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs opheft, kan de toelatingsklassenraad een leerling vanuit opleidingsvorm 1, 2 of 3 van het buitengewoon secundair onderwijs als regelmatige leerling in het voltijds gewoon secundair onderwijs (op het eerste leerjaar A en B na) toelaten, om er hem het gemeenschappelijk curriculum te laten volgen.
- Aan de regelmatige leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs mét een verslag dat toegang geeft tot het buitengewoon onderwijs (die dus een individueel aangepast curriculum volgen), wordt jaarlijks een attest van verworven bekwaamheden uitgereikt. Het model wordt als bijlage 18 toegevoegd aan het BVR van 19 juli 2002 *betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs*.
- Een aantal bepalingen heeft specifiek betrekking op de organisatie van **opleidingsvorm 3**:
  - *het M-decreet heeft in de codex secundair onderwijs (art. 336) ingeschreven dat:*
    - *de kwalificatiefase ten minste twee jaar omvat. De klassenraad bepaalt er, in samenspraak met het CLB, voor iedere leerling de duur van en kan voor individuele leerlingen het traject tot één schooljaar verkorten. Op het einde van de kwalificatiefase moet de leerling een studiebekrachtiging krijgen;*
    - *de (facultatieve) integratiefase één volledig schooljaar omvat, in de vorm van een alternerende beroepsopleiding van 1200 uur: minimum 400 uur algemene en sociale vorming en beroepsgerichte vorming op school en minimum 700 uur werkervaring in een regulier bedrijf, onder de vorm van leerlingstage. Bij wijze van uitzondering kan de klassenraad de integratiefase met een jaar verlengen (nooit voor een individuele leerling). Op het einde van de integratiefase moet de leerling een studiebekrachtiging*

krijgen – uitzonderlijk kan dat vóór het einde van het schooljaar, als de leerling tewerkgesteld is en voorafgaand aan die tewerkstelling 900 uur vorming heeft gevolgd (minimaal 300 uur schoolse vorming en minimaal 525 uur werkervaring, onder de vorm van leerlingenstage).

Bepalingen in het organisatiebesluit die daarmee niet (helemaal) in overeenstemming waren, worden aangepast of geschrapt.

- *De klassenraad krijgt de mogelijkheid bij het einde van de opleidingsfase een studieadvies te formuleren:*
  - voor een leerling met een verslag voor toegang tot het type 'basisaanbod' waarvoor de klassenraad en het CLB oordelen dat de aanpassingen (waaronder het inzetten van remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen) proportioneel of voldoende zullen zijn om de leerling te laten deelnemen aan het gemeenschappelijk curriculum in een school voor gewoon secundair onderwijs, **moét** ze een studieadvies geven: het bevat minstens het advies voor het vervolgtraject van de leerling in het gewoon secundair onderwijs en een opsomming van de reeds verworven competenties;
  - in de andere gevallen gaat het om een **mogelijkheid**: het advies bevat minstens het advies voor het vervolgtraject van de leerling in het buitengewoon secundair onderwijs en een opsomming van de reeds verworven competenties.
- In het BVR van 12 december 2003 *betreffende de integratie van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon lager en secundair onderwijs* (dat uitvoering geeft aan ION voor type '2'-leerlingen) wordt de terminologie aangepast aan die in het M-decreet: 'integratie' wordt 'inclusie'; 'matige of ernstige verstandelijke handicap' wordt 'verstandelijke beperking'; 'attest buitengewoon onderwijs waaruit blijkt dat type '2' aangewezen is' wordt 'verslag voor toegang tot het buitengewoon onderwijs waaruit blijkt dat type '2' aangewezen is' (bij de aanvraag voor de begeleiding bij AgOdi hoeft geen kopie van het verslag te worden meegestuurd). Het integratieplan wordt geschrapt (het gaat om leerlingen met een verslag, waarvoor geen integratieplan moet worden opgemaakt).
- Ten slotte maakt het BVR ook een einde aan de regeling Coens-Steyaert. Door die regeling werd, in het **gesubsidieerd** onderwijs, voor het vastleggen van de omkadering aan paramedisch personeel in scholen voor buitengewoon onderwijs rekening gehouden met de al bestaande omkadering in het MPI, vanuit het beleidsdomein Welzijn. Een vergelijkbare regeling voor het paramedisch personeel in het GO! (in koninklijk besluit nr. 184 van 30 december 1982 *tot vaststelling van de wijze waarop voor de Rijksinstituten voor buitengewoon onderwijs en de tehuizen van het Rijk de ambten worden bepaald van het paramedisch personeel en van het*

personeel toegekend in het kader van het internaats) blijft wél onverkort van toepassing.

De omvorming van de gesubsidieerde MPI naar Multifunctionele Centra (MFC) impliceert dat de jongeren in het MFC niet langer ondubbelzinnig (semi-)internen zijn (of als dusdanig identificeerbaar) en dat ook het personeel van het MFC niet langer ondubbelzinnig verbonden is met de (semi-)internaats-werking (of met de (semi-)internen) binnen het MFC.

De betrokken scholen in het gesubsidieerd onderwijs genereren dus voortaan hun omkadering aan paramedisch personeel voor het volle gewicht.

*

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat niet akkoord met het ontwerp.

Het GO! kan instemmen met het merendeel van de bepalingen in het ontwerp.

Het GO! stelt evenwel vast dat artikel 20 van het ontwerpbesluit de huidige ongelijke behandeling van de leerlingen van de (semi-)internaten inzake paramedische ondersteuning bestendigt, zonder dat dat gepaard gaat met een concreet engagement door de overheid om het op korte termijn nader te onderzoeken en – uiteraard – het passende gevolg aan de resultaten van dat onderzoek te geven.

De beduidend kleinere omkadering aan paramedisch personeel voor de leerlingen in de (semi-)internaten buitengewoon onderwijs van het GO! in vergelijking met de omkadering in de (semi-)internaten van de gesubsidieerde sector komt bovenop het ontbreken van werkingsmiddelen voor de internaten buitengewoon onderwijs van het GO!. De Vlaamse Regering heeft immers nog altijd geen uitvoering gegeven aan de bepaling van artikel VIII.26 van het decreet *betreffende het onderwijs-XX* (onderwijsdecreet XX dateert dan 9 juli 2010!).

oOo

Ontwerp-BVR tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs

---

Actualisering, met ingang van volgend schooljaar, van het BVR van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs:

- onregelmatigheden worden weggewerkt;
- nieuwe bekwaamheidsbewijzen – al dan niet varianten van bestaande – worden toegevoegd;
- in een aantal gevallen worden er ook (weer) geschrapt:
  - voor AV Muzikale Opvoeding en KV en PV Kunstinitiatie worden als vereist bekwaamheidsbewijs geschrapt: de diploma's van licentiaat archeologie + BPB; master in de archeologie + BPB; master of Archeology + BPB; licentiaat kunstgeschiedenis en oudheidkunde + BPB; licentiaat oudheidkunde en kunstgeschiedenis + BPB; licentiaat kunstwetenschappen en archeologie + BPB; licentiaat kunstgeschiedenis en archeologie + BPB; licentiaat kunstwetenschappen + BPB; master in de kunstwetenschappen + BPB; master in de kunstwetenschappen en de archeologie + BPB.

Er is in overgangsmaatregelen voorzien voor wie op basis van een van die diploma's uiterlijk op 31 augustus 2015 in AV Muzikale opvoeding, of KV of PV Kunstinitiatie vast benoemd is of er in de loop van het schooljaar 2012-2013, 2013-2014 of 2014-2015 tijdelijk in aangesteld of mee belast geweest is;

- voor TV en PV Kantoortechnieken worden als vereist bekwaamheidsbewijs geschrapt: de diploma's van bachelor (PBA) multimedia en communicatietechnologie + BPB en bachelor (PBA) of Multimedia and Communication Technology + BPB.

Er is in overgangsmaatregelen voorzien voor wie op basis van een van die diploma's uiterlijk op 31 augustus 2015 in TV of PV Kantoortechnieken vast benoemd is of er in de loop van het schooljaar 2012-2013, 2013-2014 of 2014-2015 tijdelijk in aangesteld of mee belast geweest is;

- voor AV Nederlands wordt als vereist bekwaamheidsbewijs geschrapt: het diploma van master uit het studiegebied toegepaste taalkunde met Nederlands als hoofdtaal + BPB. Klaarblijkelijk bedraagt het aandeel Nederlands in de betrokken masteropleiding geen 60 studiepunten of is het alleszins niet van die aard dat het een vereist bekwaamheidsbewijs verantwoordt (wellicht zal de schrapping ook gebeuren voor Nederlands in het volwassenenonderwijs; voor NT2 zou er alvast geen probleem zijn).

Er is in overgangsmaatregelen voorzien voor wie op basis van dat diploma's uiterlijk op 31 augustus 2015 in AV Nederlands vast benoemd is of er in de loop van het schooljaar 2012-2013, 2013-2014 of 2014-2015 tijdelijk in is aangesteld of mee belast geweest is;

- *bij de voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen in het secundair onderwijs geldt het diploma van onderwijzer, kleuteronderwijzer, bachelor in het lager onderwijs: lager onderwijs en bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs als bewijs van pedagogische bekwaamheid (BPB). Voor een aantal ambten waar er, naast de vereiste, (doorgaans) geen voldoende geachte bekwaamheidsbewijzen zijn vastgelegd: directeur, adjunct-directeur, technisch adviseur, technisch adviseur-coördinator, coördinator en beheerder, gelden de betrokken diploma's voortaan óók als BPB.*

*

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het ontwerp. Het besluit (met zijn bijlagen) actualiseert de overzichten met bekwaamheidsbewijzen binnen de bestaande contouren.

Het GO! apprecieert dat de overheid tegemoet is willen komen aan de verzuchtingen van de scholen met betrekking tot de aanstellings- en vervangingsmogelijkheden in de categorie van het ondersteunend personeel (zie *Op Stapel 2015-07* van 21 mei 2015). Het GO! begrijpt dat het binnen de besparingslogica van de overheid het hoogst haalbare was.

Het GO! herhaalt zijn opmerking dat de jaarlijkse discussies voldoende aantonen dat de stelsels van bekwaamheidsbewijzen de grenzen van hun draagkracht hebben overschreden. Door een aantal ontwikkelingen in de diplomering in het hoger onderwijs is er in veel gevallen nog nauwelijks sprake van een evident logische relatie tussen het bekwaamheidsbewijs en de onderwijsopdracht. Het resultaat is een weinig overzichtelijke lijst van bekwaamheidsbewijzen met een slinkende interne samenhang en een (stilaan) betrekkelijke inhoudelijke relevantie.

oOo